

Dato: 02.12.2024

Fra/til:

Referent: Ida Sellereite Fjell

Møteleder: Ellen Bakken

Saksnr.: 11/2714

Til stede: **Fra samarbeidsforum**

Lars Erik Andersen, Velferdsalliansen
Rabia Musavi, LIN
Honoratte BNN Muhanzi, Bibi Amka
Ann-Kirsti Brustad, Bikuben
Gunnhild Hokholt Bjerve, Batteriet Oslo

Fra AID

Statssekretær Ellen Bakken, AID
Sara Bruvoll, VPA
Nora Dahl Aspheim, ARBA
Cecilie Uteng, INA
Ida Sellereite Fjell, VPA (referent)

Referat fra møte i Kontaktutvalget 02.12.2024

1) Velkommen v/statssekretær Ellen Bakken

Statsråden var forhindret fra å delta, møtet ble ledet av statssekretær Bakken. AID skriver referat.

2) Kort presentasjonsrunde rundt bordet v/alle

Kort presentasjonsrunde rundt bordet.

3) Hovedinnlegg fra SF (Velferdsalliansen) med påfølgende diskusjon: om arbeidsmarkedspolitikken

Samarbeidsforum holdt en innledning til saken (*se vedlegg 1*).

Hovedpoeng fra Samarbeidsforum:

Det er en økende andel som er arbeidende fattige, de savner perspektiver om at det ikke er tilstrekkelig å ha en jobb, man må ha en lønn man kan leve av. Samarbeidsforum ønsker at grensen for hvor mye man kan jobbe når man er på trygd økes, og mener Lavtlønnsutvalgets rapport ikke har forslag som løser utfordringene.

Samarbeidsforum mener arbeidsmarkedsmeldingen mangler perspektivet til de arbeidende fattige. De løfter problemstillingen om hvordan arbeidslivet kan ta bedre imot de som har helseutfordringer. De mener inntektsgrensen på 0,4 G må økes, og at det vil føre til at flere vil velge å jobbe noe, og på denne måten kombinere trygd og arbeid. Dette tror de flere vil gjøre dersom man øker fribeløpet noe.

Hvilke arbeidsmarkedstiltak man tilbys må ses i sammenheng med hvilken livssituasjon man er i; ikke sikkert en lavtlønnet jobb i en lav stillingsprosent er bedre enn sosialhjelp for alle. Her vil både alder og livssituasjon spille inn. Samarbeidsforum ønsker at Nav skal følge opp både bedriftene og den enkelte ansatte bedre når man er i et arbeidsmarkedstiltak.

Statssekretær Bakken trekker frem at mange av dem som står utenfor arbeidslivet har helseutfordringer, lav utdanning og svake norskferdigheter. For regjeringen er det et mål å bygge ned språkbarrierene og styrke den enkeltes kompetanse for å få flere i jobb. For at flere av NAVs brukere kan styrke sine norskferdigheter, vil regjeringen derfor legge til rette for at flere innvandrere kan få tilbud om norskopplæring som arbeidsmarkedstiltak. Introduksjonsprogrammet er det sentrale virkemidlet for å kvalifisere nyankomne flyktninger til det norske arbeidslivet.

Departementet har to forslag på høring, og formålet med forslagene er at flere skal

- komme raskere ut i jobb ved å styrke arbeidsrettingen av programmet
- kunne gjennomføre fag- og yrkesopplæring i løpet av introduksjonsprogrammet

I integreringsmeldingen varslet regjeringen at de ønsker å iverksette flere tiltak når det gjelder godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner.

Effekten av avkortning av uføretrygd

De fleste som har 100 prosent uføretrygd, har ikke mulighet til å jobbe ved siden av ytelsen. Det er likevel slik at de kan skaffe seg en inntekt på 0,4 G uten at det påvirker uføretrygden.

SSB har på oppdrag fra AID vurdert dagens fribeløp. Hovedkonklusjonen er at dagens ordning med fribeløp på 0,4 G og deretter reduksjon, balanserer ulike hensyn godt. SSB har imidlertid pekt på at man bør vurdere andre endringer. Dette gjelder mulighet for mindre trekk i det behovsprøvde barnetillegget og muligheten for å sette et øvre tak for hvor mye uføretrygden skal reduseres. Regjeringen har varslet at man vil se nærmere på dette og komme med en vurdering i statsbudsjettet for 2026.

Samarbeidsforum mener det er for krevende å passe på at man holder seg innenfor rammen på 0,4 G og ikke tipper over. De mener rapporten til SSB ikke er nyansert nok og at man bør øke grensen litt for de som kan jobbe; denne graden har vært den samme over lang tid. De mener det er mange som ikke vet hvordan man selv kan sjekke hvor mye man faktisk kan jobbe og mener at dersom man økte beløpet noe, vil flere jobbe litt, fordi mange nå er så redde for å bli avkortet. Kompensasjonsgrad er veldig individuell,

og mange skjønner ikke dette regnestykket. Samarbeidsforum ønsker at systemet skal være enklere å forstå. Graden har stått stille lenge. Samarbeidsforum har kontaktet SSB og bedt om tilbakemelding, men ikke fått det.

AID trekker frem at man kan bruke inntektsplanleggeren på nav.no og at det her finnes instruksjonsvideoer som flere kan ha nytte av. Systemet er endret de siste årene, slik at man ikke får full avkortning selv om man går noen kroner over.

Samarbeidsforum stiller spørsmål om det er mulig å gjøre kravene til bedriftene om tiltaksplasser strengere, slik at man i større grad får jobb, ikke bare blir gående på tiltak, men faktisk får en jobb i bedriftene. Da bør bedriftene rapportere på hvordan de tilpasser til den enkelte; det er for eksempel ikke sikkert at en 19-åring og en 40-åring har behov for samme CV-kurs. De mener Nav bør sette høyere krav til de som leverer tiltakene.

AID trekker frem at det er Arbeids- og velferdsetaten som tar beslutninger om hvilke tiltak som er nødvendig og hensiktsmessige for at den enkelte kan skaffe eller beholde arbeid. Arbeidsmarkedstiltakene tildeles etter en individuell vurdering av den enkeltes behov. Dersom Arbeids- og velferdsetaten mener det er hensiktsmessig å kjøpe tiltak av private eller ideelle aktører, kan Arbeids- og velferdsetaten bestille egnede tiltak på vegne av brukerne. Arbeids- og velferdsetaten skal følge anskaffelsesregelverket, og NAV fylke, som inngår avtalene, skal følge opp leverandører både på kvalitet og resultat. Fra 1. januar 2025 skal det etableres et sentralt anskaffelsesmiljø i NAV Innlandet. Dette vil kunne sikre bedre kvalitet i gjennomføringen av kompliserte anskaffelser. Slik det framkommer av stortingsmeldingen, vil regjeringen sikre bedre faglig grunnlag for hvordan arbeidsmarkedstiltakene bør framskaffes. Det skal bidra til god kvalitet og tilgjengelighet lokalt. AID vil for øvrig ta med tilbakemeldingen i det videre arbeidet.

Samarbeidsforum trekker frem at sysselsettingsandelen bør økes. Dette er en problemstilling som kommer tydelig frem blant annet i perspektivmeldingen. Befolkningen blir eldre, og det vil bli knapphet på arbeidskraft fremover. Behovet for arbeidskraft vil kanskje føre til at flere som ikke kan jobbe mye, likevel kan jobbe litt. Videre spør Samarbeidsforum om forsøkene om nytt arbeidsrettet ungdomsprogram og fireårig lønnstilskudd for unge.

AID trekker frem stortingsmeldingen om arbeidsmarkedspolitikken og at tiltakene i meldingen skal støtte opp under målet om økt sysselsetting. Et av forslagene i meldingen, som også følges opp i statsbudsjettet for 2025, er å etablere et nytt forsøk med arbeidsrettet ungdomsprogram. Programmet skal gi tett oppfølging og stiller høye krav til arbeidsrettet aktivitet, for eksempel deltakelse i arbeidsmarkedstiltak. Nedsatt helsetilstand skal ikke være et inngangsvilkår for å kunne delta i programmet, og deltakerne vil ha rett til inntektssikring. Målet er økt overgang til jobb og utdanning, og forebygge og avgrense tilstrømmingen til helserelaterte ytelser. Regjeringen tar sikte på å starte forsøket høsten 2025 og foreslår 30 millioner til en ny saksbehandlingsløsning.

Forsøk med fireårig lønnstilskudd for utsatte unge, som står i fare for å bli uføretrygdet eller som allerede er uføretrygdet, krever videre utredning, blant annet vil forsøket kreve forskriftsendring. Forsøket er dermed i en tidlig fase. Formålet med forsøket er å gi arbeidsgivere og unge arbeidstakere forutsigbarhet over enn lengre periode enn i dag. Målet er at flere unge skal komme i jobb. I dag kan midlertidig lønnstilskudd gis i inntil ett år, og for personer med nedsatt arbeidsevne kan arbeidsgivere få tilskuddet i inntil to år. Ved bruk av lønnstilskuddet skal det legges opp til en regulert nedtrapping av kompensasjonen til arbeidsgiverne. Forsøket skal rammes inn slik at det også stilles konkrete forventninger til arbeidsgivere om fast ansettelse etter tilskuddsperioden.

4) SUM og integrering

Hovedpoeng fra Samarbeidsforum:

Fattigdom rammer særlig barn av innvandrere. Mange får ikke rett til utdanning og norskkurs, samtidig som de ikke kan bruke egen utdanning i Norge. Man må jobbe bedre mot diskriminering i ansettelsesprosesser. Foreslår helsesykepleiere som et tilbud på voksenopplæringen. Ønsker at SUM-meldingen tar opp kultursensitivitet.

Stortingsmeldingen om sosial utjevning og mobilitet vil legges frem våren 2025.

Samarbeidsforum holdt en innledning til saken (*se vedlegg 2*).

Fire punkter Samarbeidsforum ønsker å fremme til SUM-meldingen:

1. Helhetlig tilnærming – Sosial utjevning krever tiltak som støtter hele familien.
2. Kulturforståelse og tillit – Innvandrerfamilier trenger respekt og forståelse for å bygge tillit til offentlige tjenester.
3. Arbeid som nøkkel til integrering – Økonomisk inkludering gjennom stabilt arbeid og støtte til kvinner er viktig for å fremme sosial mobilitet.
4. Lik tilgang til tjenester – Alle grupper må få tilgang til tjenester av lik kvalitet, spesielt innen utdanning, helse og bolig

Samarbeidsforum mener man bør se på statlige føringer om hvilke krav som skal gjelde for nødvendig språkkompetanse i ulike yrker, både skriftlig og muntlig.

LIN forteller om deres prosjekt *Arbeid med mening*, og at 70 prosent av deltakerne kommer ut i jobb. LIN har fått tilskudd fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til dette, men nå må de avslutte etter fem år, som er den lengste perioden man kan få tilskudd på denne ordningen. LIN mener dette er problem.

Samarbeidsforum ønsker seg målrettede tiltak for innvandrerkvinner i meldingen. De ønsker også at meldingen har en kultursensitiv tilnærming og inneholder tiltak som kan tilpasses de ulike familienes forutsetninger. Manglende kultursensitivitet kan føre til økt utenforskap.

Samarbeidsforum foreslår at man oppretter krav om tilgang på helsesykepleiere på voksenopplæringen. Dette er et tiltak som kan forebygge psykisk uhelse og gi hjelp til voldsutsatte.

Samarbeidsforum løfter behov for forutsigbar finansiering av organisasjonene på fattigdomsfeltet, og at tilskuddene prisjusteres jevnlig. De mener de ikke har forutsigbare økonomiske rammer og at dette særlig går utover de ansatte i organisasjonene.

Departementet forteller at i meldingen vil regjeringen vurdere tiltak på alle arenaer der barn og unge er, som barnehage, skole og fritidsaktiviteter, og i tjenestene som er rettet mot barn og unge og deres familier. Målet er at barn og unge skal være inkludert i arbeids- og samfunnsliv når de blir voksne.

Jobbsjansen er et viktig tiltak for å øke sysselsetting blant innvandrerkvinner som står langt fra arbeidsmarkedet.

I statsbudsjettet for 2025 har regjeringen foreslått å bevilge 55 millioner kroner til deltakelse i kulturaktiviteter for barn og unge.

5) Statusrapport dyrtiden (knyttet opp mot statsbudsjettet)

Hovedpoeng fra Samarbeidsforum:

Offentlige velferdsordninger er viktigst for de som har minst. Økning i barnetrygden er et viktig grep. For mange er det for vanskelig å få kontakt med Nav. Kapasiteten på gjeldsrådgivning og økonomisk rådgivning må økes. Kommuneøkonomien må styrkes.

Statusrapport dyrtiden

1. Øke satser på sosialhjelp
2. Situasjonen for vanskeligstilte før jul
3. Øke barnetrygd
4. Støtten til frivillige organisasjoner som jobber med inkludering av barn og unge¹

Samarbeidsforum holdt en innledning til saken (se vedlegg 3).

De som jobber i frivilligheten ser enkeltskjebnene i denne tiden, spesielt de som driver med matutdeling. Dårlig økonomi kan føre til helsesvikt og belastningsskader, som igjen fører til mer utenforskap og økte utgifter for staten. Samarbeidsforum er positive til enigheten om statsbudsjettet for 2025 og ser på økning i barnetrygden som et viktig grep. Offentlige velferdsordninger er viktigst for de som har minst. De ser at deltakere på kurs i regi av de ulike organisasjonene i forum møter opp uten å ha med seg mat, og at flere tar med seg mat fra enkel servering på kursene med hjem. Det er en økende utfordring at flere tar opp forbrukslån for å få endene til å møtes. Det bør bli strengere regler rundt slike lån og de ønsker en styrket kompetanse og kapasitet i kommunene på

¹ [Tilskudd til inkludering av barn og unge | Bufdir](#)

økonomisk rådgivning. En svekket kommuneøkonomi blir særskilt krevende for de som har minst, da forsvinner alle tilbud som ikke er lovpålagte.

Departementet viser til at sosialhjelp er viktig som samfunnets nedre sikkerhetsnett, og målet er at Nav skal kunne hjelpe alle som trenger det. De veiledende satsene er veiledende, hver sak skal vurderes. AID har fått en rapport² fra SIFO om grunnlaget for de veiledende satsene. Rapporten er en del av grunnlaget for vurdering av om det er behov for å endre nivået eller hvordan satsene er innrettet. Regjeringen planlegger å komme tilbake til dette i statsbudsjettet for 2026. Det viktigste grepet for redusert ulikhet vil være å få flest mulig i arbeid, i tillegg til å sikre gode universelle velferdstjenester.

6) Avslutning og oppsummering

Statssekretær Bakken takket for et godt møte og for god dialog. VPA følger opp med Samarbeidsforum for å legge en møteplan for 2025. Utkast til referat sendes til Samarbeidsforum for gjennomlesning.

Samarbeidsforum ønsket å takke statsråden for innlegget hun holdt på deres konferanse Makt og muligheter 14. november 2024. LIN ønsket å takke statsråden for videohilsenen som hun sendte dem til 15-årsjubileet deres.

² [SIFO-rapport om veiledende statlige satser for økonomisk sosialhjelp - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

Vedlegg 1

Møte i kontaktutvalget 2. desember 2024

Innspill til arbeidsmarkedsmeldingen v/Lars Erik Andersen (Velferdsalliansen)

Arbeid er viktig for den enkelte. Det gir en inntekt å leve av, tilhørighet og mulighet til å bruke evner og ferdigheter sammen med andre. Arbeid er viktig for oss som samfunn. Det at flest mulig deltar i arbeidslivet er avgjørende for at vi skal kunne løse oppgavene som ligger foran oss og trygge velferden.

Arbeid er viktig, men det utelukker en del mennesker som ikke har mulighet til å være i arbeid. De må vi også ta vare på.

Mangler perspektiver på arbeidende fattige: det holder ikke lenger å bare ha en jobb. 21,7% av Norges befolkning kan ikke møte en uforutsett kostnad

Vi vet at det norske arbeidslivet setter store krav til kompetanse og produktivitet. Derfor er det ofte svært vanskelig for personer med nedsatt helsetilstand å få innpass i arbeidslivet. Hvilke krav kan stilles til arbeidsgivere for at de skal ta inn folk som har helseutfordringer? Hvordan kan individuell tilrettelegging bli prioritert?

Trepartssamarbeidet er viktig og her er det muligheter for å få inn folk som har helseutfordringer inn i arbeidslivet og hva vil regjeringen gjøre her?

Regjeringen vil få flere i jobb og færre på trygd. Da må flere må kunne kombinere trygd med arbeidsdeltakelse når det er mulig. For at det skal kunne skje må det gjøres noe med inntektsgrensen på 0,4G. Den må økes slik at du kan jobbe litt uten å straffes økonomisk for det, eller hele tiden må passe på å ikke overskride grensen – noe som krever mye tid og energi. Hvis grensen økes vil flere velge å jobbe noe. Hvis ikke den økes velger flere heller å avstå å jobbe og heller gå på uføretrygd eller andre ytelser.

- Bør understreke at det finnes flertall på Stortinget for dette i dag. Har hatt møter i Ofur med flere av partiene, som er positive til å øke grensen. Vi ble overrasket over at dette ikke ble nevnt i forslaget til statsbudsjettet 2025.

Vi må huske alltid at uføretrygd er noe man ikke kan velge, men noe du får pga helseproblemer som gjør at du ikke kan jobbe 100%.

Vi vet også at personer med lav utdannelse har problemer med å komme i jobb. Her må det jobbes enda mer og bruke den ressursen de har til noe positivt, som gir mulig arbeid i en eller annen redusert stilling og virker positivt både psykisk og fysisk helse på sikt. Det er viktig å se mulighetene i et menneske og ikke bare begrensningene. Det er viktig at personer med lav utdannelse får mulighet til kursing og videreutdanning innen et felt de faktisk interesserer seg for. Hvis målet er at de skal bli værende i arbeid, hjelper det ikke å bli tvunget til å søke på jobber man ikke vil trives i.

Det er også en utfordring for en del grupper på jobbmarkedet og at de havner i arbeid der det er dårlig lønn og arbeidsvilkår. Her må trepartssamarbeidet inn og styrkes. Tiltak og tilbud som fokuserer på jobbsøking og arbeidstrening må også ta den enkeltes økonomiske situasjon i betraktning. Hvis man er 20 år og bor hjemme hos foreldrene sine, kan en butikkjobb være en fantastisk måte å både få arbeidstrening og se verdien av deltakelse i arbeidslivet. Hvis man nærmer seg 30 og har flyttet hjemmefra, vil startlønn i butikk sannsynligvis bare medføre mer økonomisk stress enn å motta dagpenger eller AAP. For ikke å snakke om at service- og serveringsbransjen sjeldent tilbyr mer enn 50% stilling. Tiltak for å få flere i jobb og færre på trygd handler vel så mye om å gi alle tilgang til et trygt og sikkert arbeidsliv.

Møte i kontaktutvalget 2. desember 2024

Integreringsperspektivet i stortingsmeldingen om sosial mobilitet v/Rabia Musavi (LIN) og Honoratte BNN Muhanzi (Bibi Amka)

I en tid hvor stadig flere rammes av fattigdom, må vi tilpasse tiltakene våre deretter. Fattigdom kan ramme hvem som helst, men forskning viser at barn av innvandrere er særlig utsatt – hele 4 av 10 lever i fattigdom. Et viktig steg for å motvirke dette er å sikre økt tilgang til norskopplæring fra Helsedirektoratet, uavhengig av utdanningsnivå fra hjemlandet.

Erfaring og forskning viser at mange innvandrere, selv med godkjent utdanning i Norge, ikke har rett til gratis norskkurs gjennom Helsedirektoratet. Dette skaper fattigdomsfeller, der personer uten økonomiske ressurser til å betale for kurs, blir hindret fra å utnytte utdanningen sin i det norske arbeidslivet.

For å få flere raskere ut i arbeid, må språkkravene i ansettelsesprosesser tilpasses. Skriftlige og muntlige kvalifikasjonskrav bør vurderes separat. Kvinner med innvandrerbakgrunn møter ofte krav om B1-nivå både skriftlig og muntlig for å kvalifisere til jobber, som for eksempel i barnehager. Dette skaper store utfordringer for dem som har dysleksi, mangler tidligere skolegang, eller strever med skriftlige ferdigheter.

For å bekjempe diskriminering i ansettelsesprosesser må det innføres tydeligere krav til mangfold og inkludering i både offentlige og private sektorer. Dette kan bidra til å gi flere muligheter til innvandrere og minoriteter som ofte møter hindringer i arbeidslivet.

Det er behov for målrettede tiltak som fokuserer på innvandrerkvinner, særlig de uten høyere utdanning eller med utdanning som ikke er godkjent i Norge, og som har vært utenfor arbeidslivet i lang tid. Strengt tidsbegrensninger på tilskuddsordninger må revurderes for å sikre at tiltakene gir nok tid til faktisk kompetansebygging og integrering.

Et kvalifiseringsløp på voksenopplæringen kan være en effektiv løsning for mange. Dette gir personer uten godkjent høyere utdanning muligheten til å omskolere seg og kvalifisere til arbeidslivet, samtidig som de lærer språket. Det vil også forhindre at språkopplæring blir forgjeves for dem som går ut i langvarig arbeidsledighet, mister

språkkunnskapene og må starte på nytt. For å styrke denne innsatsen må ordningene bli mer fleksible, slik at tidligere arbeidserfaring kan tas hensyn til. Mange kvinner blir demotivert i møter med NAV, der utdanningen og erfaringen deres ofte blir ansett som verdiløs.

Det er også avgjørende å gi personer som ikke kan dokumentere sin høyere utdanning, mulighet til å få en generell godkjenning. Dette gjelder spesielt for flyktninger og andre som har mistet dokumentasjon på grunn av naturkatastrofer, krig eller konflikt.

Helsesykepleiere på voksenopplæringen kan bidra til å støtte den helsemessige og sosiale integreringen av innvandrere, særlig kvinner som ofte møter helseutfordringer som hindrer arbeidsdeltakelse. Det er også behov for mer forskning på hvorfor innvandrere oftere blir uføre, og hvordan dette kan forebygges.

I tillegg må organisasjoner som jobber med integrering sikres forutsigbar finansiering. Rammeverket for momskompensasjonsordningen trenger en tydeliggjøring, slik at integreringstiltak som faller innenfor offentlige midler, ikke blir utelatt fra ordningen.

Vi vil understreke at sosial utjevning og mobilitet krever tiltak som er tilpasset familienes reelle utfordringer, og det er en investering i hele samfunnets fremtid. Kultursensitive og familieorienterte tiltak er avgjørende for å bygge tillit og for å gi barn og unge lik tilgang til samfunnets muligheter. Vi håper at stortingsmeldingen kan styrke dette perspektivet, spesielt gjennom målrettet støtte til kvinner og familier. Med en helhetlig tilnærming kan vi sammen skape et samfunn hvor alle barn og unge kan lykkes.

1. Helhetlig tilnærming – Sosial utjevning krever tiltak som støtter hele familien

Etablere familiesentre i lokalsamfunn med høy grad av sosiale utfordringer. Disse kan tilby en kombinasjon av lavterskeltilbud, som økonomisk veiledning, foreldrekurs, psykisk helsehjelp og aktiviteter for barn og unge.

For eksempel kan et familiesenter i samarbeid med skole og helsestasjon identifisere familier med sammensatte behov. Ved å tilby en koordinerende kontaktperson for hele familien, kan man sikre at både foreldrene får støtte til å komme i arbeid eller utdanning, mens barna får tilgang til leksehjelp, fritidstilbud og psykologisk støtte om nødvendig.

Familiesentre finnes allerede i noen kommuner i Norge, men tilbudet varierer sterkt fra sted til sted. Likevel er det et stort potensial for å styrke eller utvide disse tilbudene, særlig i områder med høy grad av sosiale utfordringer. Mange familier opplever at tjenestene de trenger er fragmenterte og vanskelig tilgjengelige. Å gjøre familiesentre

til en mer systematisk og integrert del av sosial- og velferdspolitikken kan bidra til å bedre samordningen mellom ulike tjenester, og sikre at flere får hjelp tidlig.

Dette kan også være en arena for å innføre nye tiltak, som å legge større vekt på arbeidstrening for foreldrene eller fritidsaktiviteter for barna, med mål om å bryte sirkelen av fattigdom og sosial arv. Dermed er det både noe eksisterende som kan styrkes og en plattform for nytenkning.

2. Kulturforståelse og tillit – Innvandrerfamilier trenger respekt og forståelse for å bygge tillit til offentlige tjenester

Oslo kommunes arbeid gjennom helsestasjonene, har utviklet tiltak som «kultursensitiv helsestasjon» som inkluderer bruk av tolk, veiledning tilpasset ulike kulturelle bakgrunner, og opplæring av ansatte i kulturforståelse. Dette har bidratt til økt tillit mellom innvandrerfamilier og helsevesenet.

Gjensidig forståelse styrker relasjoner og skaper en felles plattform for integrering. Oslo-modellen viser hvordan dette kan fungere i praksis, der både ansatte og brukere lærer av hverandre for å bygge tillit og bedre samarbeid.

Oslo-modellen viser at slike tiltak gir resultater og kan skaleres til andre kommuner

3. Arbeid som nøkkel til Integrering – Økonomisk inkludering gjennom stabilt arbeid og støtte til kvinner er viktig for å fremme sosial mobilitet

Flere kommuner, som Drammen, har innført mentorprogrammer og samarbeid med lokale bedrifter for å styrke arbeidsinkludering blant kvinner. Dette inkluderer arbeidstrening, nettverksbygging og støtte til familiebalanse. Å utvide lignende programmer nasjonalt og kombinere dem med fleksible ordninger for kvinner med omsorgsansvar, som deltidsarbeid og barnepass. Samtidig bør suksessen måles gjennom økt sysselsetting og deltakelse.

4. Lik tilgang til tjenester – Alle grupper må få tilgang til tjenester av lik kvalitet, spesielt innen utdanning, helse og bolig

Møte i kontaktutvalget 2. desember 2024

Dyrtid, økonomiske utfordringer og statsbudsjettet v/ Honoratte BNN Muhanzi (Bibi Amka)

Innledning om dyrtid og økonomiske utfordringer

I dagens økonomiske klima, preget av høy inflasjon og økende levekostnader, opplever mange at deres økonomi er under press. For mange familier og husholdninger har sparing vært en viktig trygghet i møte med usikkerheten som følger med en dyrtid, men for mange er sparepengene nå borte.

Ros for statsbudsjettet – men mye gjenstår

Det er positivt at det nå er blitt enighet om statsbudsjettet, og vi ser at politisk vilje kan føre til endringer som er viktige for mange mennesker. Økningen i barnetrygden er et viktig steg, og det er gledelig at flere nå får tilgang til rimeligere tannhelse. Det er også positivt at det er fokus på ordninger som SFO og Husbanken, som har stor betydning for familier med lave inntekter. Offentlige velferdsordninger er spesielt viktige for de som har minst, og vi ser at det er et behov for å styrke disse ytterligere.

Samtidig må vi være ærlige på at vi fortsatt er langt fra å nå de målene vi bør sette for å bekjempe fattigdom i Norge. Den voksende fattigdommen blant arbeidsfolk er en stor bekymring.

Flere innvandrerkvinner ønsker nå å gå ut i arbeid fordi familien ikke lenger klarer seg på én inntekt, men det kan være vanskelig å få jobb.

Dyrtiden har ført til at flere familier nå må prioritere at barna får matpakke, mens voksne ofte går uten, for eksempel på kurs eller aktiviteter, som vi arrangerer. De som deltar på samlinger der mat tilbys, benytter sjansen til å ta med seg mat hjem. I Oslo har også skolemateren blitt fjernet, noe som går ut over mange.

For mange har dyrtiden også gjort det vanskelig å reise, særlig for dem som bor i distriktene. Det påvirker familierelasjoner og følelsen av tilhørighet.

Vi ser også et behov for mer forutsigbarhet i støtteordningene. Mange opplever store forsinkelser med sykepenger, og de har ikke nødvendige reserver for å dekke utgifter mens de venter på støtte. Når det i tillegg er vanskelig å få kontakt med NAV, blir situasjonen enda mer belastende.

Sparing har vært en viktig buffer for mange, men i løpet av dyrtiden har sparepengene forsvunnet. Nå er det en økende bekymring for at flere tar opp forbrukslån for å klare seg. Vi ser at det finnes tilfeller hvor ektefeller tar opp lån i sin kones navn, eller barn låner i mødres navn, et resultat av mangel på digital kompetanse og økonomisk forståelse. Det er et tydelig behov for økt kapasitet til gjeldsrådgivning og strengere regulering av forbrukslån for å hindre at flere havner i en desperat økonomisk situasjon.

Vi kan ikke lukke øynene for at sosialhjelp og støtte til livsopphold fortsatt er for lav til å leve av. Mange står i en situasjon der de ikke har råd til det mest grunnleggende, og vi må fortsette å jobbe for at de som har minst får mer hjelp til å komme seg gjennom denne krevende perioden. Sosialhjelpen er for lav til å dekke grunnleggende livsopphold.

Politisk vilje har ført oss et stykke på vei, men vi må fortsette å gjøre mer for de som står i de vanskeligste situasjonene. Det er et stort behov for at politiske beslutningstakere tar innover seg den virkeligheten mange lever i, og jobber videre for å sikre en mer rettferdig økonomisk fremtid for alle.